

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	29570 Насінництво і насіннєзнавство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29570
Назва ОП	Насінництво і насіннєзнавство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Панфілова Антоніна Вікторівна, Тригуба Інна Леонтіївна, Цехмейструк Микола Григорович, Пліско Даниїл Анатолійович, Сидякіна Олена Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.04.2025 р. – 17.04.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18302/nnm.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18340/programavizytu_egagronomiya.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП відповідає всім Критеріям оцінювання, незначні недоліки не є суттєвими та можуть бути усунені у короткий термін. ЕГ відзначено низку позитивних практик реалізації ОП, які підтверджують її спрямованість на якісну підготовку фахівців у сфері агрономії, насінництва і насіннєзнавства. Відповідно до КР. 1 ОП передбачає досягнення всіх ПРН, визначених Стандартом ВО. До формування мети та ПРН системно залучаються всі групи стейкхолдерів, усі зміни документуються. Зміст ОП враховує регіональні особливості, потреби ринку праці, інноваційні розробки та кращі практики партнерських установ. За КР. 2 ОП забезпечує фахову підготовку, яка відповідає предметній області спеціальності. ОК логічно взаємопов'язані і дозволяють досягти мети ОП та ПРН. Відмічена зручна практика формування ІОТ здобувачів. Навчання на ОП дозволяє набути навичок soft skills, відмічено активну участь здобувачів у наук. гуртках, олімпіадах, конференціях, днях поля, діяльності студ. Сенату та волонтерського центру «Пульс». Практична складова ОП є інтегрованою і системною. На сайті ЗВО висвітлюються форми звіту з вироб. практики, підсумки її проходження, публікуються тези доповідей. Для виконання сам. роботи здобувачі мають доступ до навчального середовища Moodle. За КР. 3 правила та порядок прийому на навчання відповідають законодавству України, є чіткими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на сайті ЗВО та доступні для ознайомлення всім вступникам. Правила та процедури визнання РН, отриманих в інших ЗВО під час академ. мобільності, за неформальною/інформальною освітою, визначені положеннями, розміщеними на сайті ЗВО. За КР. 4 методи і технології навчання відповідають студентоцентрованому підходу та академічній свободі здобувачів. За КР. 5 забезпечено відкритий доступ до регламентуючих документів щодо оцінювання та академ. доброчесності, застосовуються різноманітні форми контролю з прозорими критеріями оцінювання, активно впроваджуються принципи академ. доброчесності, діє дієва система вирішення конфліктних ситуацій із залученням омбудсмена. За КР. 6 кадрове забезпечення ОП відповідає ліцензійним умовам, конкурсні процедури є прозорими, системно здійснюється професійний розвиток НПП, забезпечено активну участь роботодавців у реалізації освітнього процесу. За КР. 7 матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення повністю відповідає потребам ОП, організовано ефективну підтримку дистанційного навчання, впроваджено інклюзивні політики та створено умови для безбар'єрного освітнього середовища. За КР. 8 забезпечено активну участь всіх стейкхолдерів в удосконаленні ОП, що сприяє її постійному оновленню відповідно до запитів ринку праці, впровадженню інновацій (No-Till, точне та органічне землеробство) та інтеграції міжнародного досвіду через реалізацію проєктної діяльності. За КР. 9 ЗВО забезпечує відкритий доступ до повного пакета документів, що регулюють освітній процес, а також своєчасно оприлюднює достовірну інформацію про ОП і можливості ІОТ на офіційному сайті.

Недоліки

1. Відсутність в описі освітньої програми інформації про розрахункові строки її виконання за кожною формою здобуття освіти.
2. Відсутність інформації про бази проходження практичної підготовки на офіційному сайті університету.
3. Підготовка за дуальною формою здобуття освіти в межах освітньої програми наразі не реалізується.
4. Неповне висвітлення специфіки освітньої програми «Насінництво і насіннєзнавство» на веб-сайті ПДАУ, зокрема в частині можливостей академічної мобільності, особливостей практичної підготовки та перспектив працевлаштування, що ускладнює формування в абітурієнтів і здобувачів повного уявлення про переваги та зміст ОП.
5. Відсутність покрокової інструкції для здобувачів щодо алгоритму визнання результатів академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти.
6. Невисокий рівень академічної мобільності здобувачів вищої освіти і НПП, невисока участь у міжнародних освітніх проєктах.
7. Недостатнє використання англійськомовних матеріалів у навчальному процесі.
8. Недостатнє забезпечення об'єктивності оцінювання результатів навчання.
9. Обмежений рівень академічної мобільності науково-педагогічних працівників.
10. Недостатня обізнаність здобувачів вищої освіти щодо використання міжнародних наукометричних баз.
11. Обмежена участь роботодавців та випускників у процесах перегляду освітніх програм, що знижує можливість адаптації ОП до сучасних вимог ринку.
12. Звіти за результатами студентських опитувань недостатньо деталізують усі пропозиції здобувачів вищої освіти, що може впливати на прозорість врахування їхньої думки.
13. Періодичне, а не систематичне залучення представників роботодавців, експертів у галузі із вітчизняних та зарубіжних ЗВО і науково-дослідних установ до викладання навчальних дисциплін.
14. Відсутність на сайті переходу на англійськомовні вкладки.

Рекомендації

1. Відповідно до статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту» під час оновлення освітньої програми внести до її опису інформацію про розрахункові строки реалізації освітньої програми для кожної форми здобуття освіти.
2. Забезпечити відкритий доступ до актуальної інформації про бази практичної підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема шляхом її розміщення на офіційному сайті університету.
3. Розпочати практичне впровадження дуальної форми здобуття освіти в межах освітньої програми, враховуючи зацікавленість здобувачів та роботодавців.
4. У 2025/2026 навчальному році розширити інформацію на веб-сайті ПДАУ щодо специфіки освітньої програми «Насінництво і насіннєзнавство», зокрема акцентувати на можливостях академічної мобільності, практичній підготовці та перспективах працевлаштування після завершення навчання.
5. У 2025/2026 навчальному році створити покрокову інструкцію або короткий гід для здобувачів, яка описує алгоритм визнання результатів навчання, отриманих у межах академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти.
6. Продовжити розширення академічної мобільності здобувачів і НПП, створювати нові міжнародні освітні проєкти.
7. Збільшити

кількість англomовних матеріалів для використання в освітньому процесі за ОП «Насінництво і насіннєзнавство». 8. З метою забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти ЕГ пропонує проводити контрольні заходи за ОК за участі принаймні двох викладачів. 9. Підвищити академічну мобільність НПП. 10. Завідувачу випускової кафедри, гаранту ОП, кураторам академічних груп та керівникам кваліфікаційних робіт активізувати інформування здобувачів щодо можливостей і правил користування міжнародними наукометричними базами. 11. Забезпечити постійну участь роботодавців і випускників у процесах перегляду освітніх програм, що покращить можливість адаптації ОП до сучасних вимог ринку. 12. Під час проведення студентських опитувань більше уваги приділяти пропозиціям здобувачів щодо покращення та удосконалення ОП. 13. Передбачити в програмах навчальних дисциплін регулярну участь роботодавців та експертів із вітчизняних і зарубіжних ЗВО та НДУ, включаючи фіксовані години для їх викладання. 14. Адміністраторам сайту ПДАУ додати в інтерфейсі сайту вкладку переходу на англійську мову.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Насінництво і насіннєзнавство» розроблено відповідно до чинного Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 201 «Агрономія» у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» для другого (магістерського) рівня (<https://surl.li/svmulx>). Стандарт було затверджено Наказом МОН України від 17.11.2020 р. №1420, а ОП схвалена Вченою радою університету 27.02.2024 р. (протокол №6). Усі програмні результати навчання, заявлені у Стандарті (їх 13), повністю відповідають результатам навчання ОП і забезпечуються обов'язковими компонентами, що підтверджують Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої-професійної програми (стор. 14 ОП) та Матриця забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми (стор. 15 ОП). Окрім цього, в ОП інтегровані освітні компоненти, що формують додаткові результати навчання, визначені університетом, зокрема реалізуються РН 14 «Володіти методичними основами фахового навчання з метою розробки та викладання навчальних дисциплін в закладах вищої і фахової передвищої освіти» та РН 15 «Вміти використовувати сучасні технології виробництва насіння і садивного матеріалу та впроваджувати новітні елементи технологій, враховуючи ресурсний потенціал підприємств і регіонів. Вміти розробляти і коригувати технології виробництва на перспективу», що відкриває більш широкі перспективи для професійної реалізації випускників. Кожен освітній компонент освітньої програми спрямований на формування принаймні однієї загальної або спеціальної (фахової, предметної) компетентності та містить чітко окреслені результати навчання у відповідності до Стандарту. Розробка ОП здійснювалася з урахуванням усіх вимог Стандарту, включаючи теоретичний зміст, предметну область, інтегральну, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності, РН, форми атестації здобувачів, вимоги до кваліфікаційної роботи, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма. В описі освітньої програми зазначено лише один строк реалізації – 1 рік 4 місяці, без розмежування за формами здобуття освіти. Водночас освітня програма передбачає як денну, так і заочну форми навчання. Відповідно до статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту», в описі ОП необхідно чітко вказати форми здобуття освіти та орієнтовні строки її реалізації для кожної з них. Експертна група рекомендує уточнити цю інформацію під час наступного оновлення освітньої програми. Загалом, освітня програма «Насінництво і насіннєзнавство» є цілісною, відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для другого (магістерського) рівня та забезпечує всебічну підготовку фахівців, спроможних ефективно реалізовувати професійну діяльність в агрономічній галузі, зокрема у сфері насінництва.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній. Освітньо-професійну програму розроблено відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://surl.li/svmulx>). У Стандарті визначені професійні компетентності та результати навчання, що відповідають

вимогам ринку праці та забезпечують працевлаштування випускників за певними кваліфікаційними рівнями, узгодженими з Національною рамкою кваліфікацій (<https://surl.li/lpplff>) для сьомого рівня, а також із Класифікатором професій ДК 003:2010 (<https://surl.li/jxbelf>). Професійна кваліфікація випускникам не присвоюється, але здобута освіта дає право працювати за фахом відповідно до Класифікатора професій.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Насінництво і насіннєзнавство» повністю узгоджується зі стратегічними напрямками Полтавського державного аграрного університету, що визначені у Стратегії розвитку ПДАУ на 2024–2030 рр. (<https://surl.li/kczjal>), Перспективному плані розвитку ПДАУ до 2025 р. (<https://surl.li/qfxxu>), Стратегії інтернаціоналізації ПДАУ до 2030 р. (<https://surl.li/voslap>), а також у Стратегії розвитку інклюзивного освітнього середовища в ПДАУ до 2030 р. (<https://surl.li/tzqvgv>). Усі зазначені документи закладають підґрунтя для модернізації освітніх програм, формування інноваційного середовища, розвитку академічної доброчесності та впровадження індивідуальних освітніх траєкторій. Місія ПДАУ полягає у гармонійному поєднанні підготовки висококваліфікованих фахівців у межах аграрно-продовольчої, адміністративно-управлінської, соціально-гуманітарної та виробничо-інженерної сфер. При цьому університет приділяє особливу увагу національно-патріотичному вихованню, дотриманню принципів інклюзивності, академічної доброчесності, а також задоволенню освітніх потреб усіх зацікавлених сторін у комфортному й безпечному навчальному середовищі. Враховуючи основні напрями Стратегії розвитку ПДАУ, які охоплюють інноваційність, цифровізацію, адаптацію змісту освіти до вимог ринку праці, створення інклюзивного цифрового освітнього простору та забезпечення студентоцентрованого підходу, можна стверджувати, що мета освітньої програми «Насінництво і насіннєзнавство» безпосередньо відповідає стратегічним цілям університету. Зокрема, йдеться про створення умов для набуття здобувачами вищої освіти актуальних компетентностей, що дозволять їм бути конкурентоспроможними та адаптованими до сучасних викликів у професійному середовищі. Мета, предметна галузь ОП, а також сформовані інтегральна, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ІК, ЗК, СК) узгоджуються з положеннями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021–2027 рр. (<https://surl.li/jedfcl>), яка визначає агропромисловий комплекс як один із пріоритетних напрямів регіонального розвитку, що підсилює актуальність освітньої програми, орієнтованої на підготовку фахівців, здатних забезпечити ефективний розвиток аграрного сектору в регіоні, впроваджувати інноваційні технології та сприяти підвищенню продовольчої безпеки населення. Мета освітньої програми не лише відповідає нормативним документам, а й відображає стратегічний вектор розвитку ПДАУ, забезпечуючи логічну послідовність між концептуальними засадами університету, регіональними потребами та професійною підготовкою майбутніх фахівців.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОП «Насінництво і насіннєзнавство» та програмні результати навчання формуються із системним урахуванням потреб усіх заінтересованих сторін – здобувачів, випускників, роботодавців, представників академічної спільноти та державних установ. ПДАУ підтримує постійний зв'язок із випускниками програми ще з моменту ліцензування спеціальності 8.09010108 «Насінництво та насіннєзнавство». Їх професійні досягнення публікуються у розділі «Випускники» (<https://surl.li/kmfelb>). Пропозиції випускників враховуються у процесі перегляду ОП. Так, у 2021 р. О. Юрченко ініціював посилення маркетингової складової, а Ю. Вовковінський, Ю. Лопушенко і О. Писаренко запропонували включення дисципліни «Агроконсалтинг», що було реалізовано в межах оновлення переліку вибірових компонент. За пропозицією студентки Н. Крупської було розширено можливості проходження практики в міжнародних компаніях, зокрема в ТОВ «Монсанто Насіння» та Corteva Agriscience. Роботодавці, серед яких транснаціональні компанії, агрохолдинги, фермерські господарства, також активно долучаються до формування ОП. Так, голова СФГ «Златопіль» М. Колісник залучається до лекцій, круглих столів, конференцій, проводить зустрічі на базі СФГ працівників університету та здобувачів (<https://surl.li/dlzaai>). Представники компаній Bayer (<https://surl.li/miyeth>) і KWS (<https://surl.li/ttesuk>) ініціювали оновлення змісту освітньої програми, а проекти компанії Syngenta – Generation A (<https://surl.li/hpyagr>) слугують інструментами практичної інтеграції студентів у професійне середовище. Академічна спільнота впливає на вдосконалення ОП через участь у кваліфікаційній атестації та професійних обговореннях. Так, головами ЕК були визнані науковці – проф. А. Подгаєцький, проф. А. Мельник, д. с.-г. н. О. Леонов. Серед активних учасників обговорень – учені з Устимівської дослідної станції рослинництва, ДУ Інститут зернових культур НААН, Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН. За їх рекомендаціями змінювався зміст ОК, зокрема відбулася трансформація ОК «Насіннєва логістика» в курс «Агрологістика». Інші стейкхолдери, зокрема представники Департаменту АПР Полтавської ОВА, Управління фітосанітарної безпеки та фітосанітарної лабораторії, також залучаються до аналізу змісту ОП, що дозволяє адаптувати її до актуальних потреб регіону. За ініціативи USAID був започаткований агроסקаутцентр (<https://surl.li/itmvgv>), а польові дослідження здобувачів ОП у співпраці з компанією Limagrain забезпечують набуття практичного досвіду інноваційної діяльності. Всі зміни в ОП обговорюються на засіданнях робочої групи та протоколюються (відповідь на п. 2 запиту). Таким чином, мета ОП та програмні результати навчання динамічно адаптуються до реальних потреб професійного середовища та запитів стейкхолдерів, забезпечуючи при цьому відповідність вимогам ринку праці та стандартам аграрної освіти.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП «Насінництво і насіннєзнавство» та РН визначаються на основі глибокого аналізу сучасних тенденцій розвитку аграрної науки, особливостей спеціальності, ринку праці, а також враховують галузевий, регіональний контекст і досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Розташування ПДАУ у регіоні з потужною аграрною спеціалізацією, зокрема в галузі насінництва, сприяло формуванню ОП, що відповідає потребам ринку праці та відображає його зміни. Зокрема, в області функціонує низка насінницьких господарств, підприємств з доробки насіння та представництв міжнародних брендів, таких як Corteva Agriscience, Bayer, Syngenta, KWS, Limagrain, Ерідон. Співпраця із зазначеними компаніями дозволяє оперативного оновлювати зміст ОП відповідно до сучасних вимог виробництва, особливо у контексті впровадження інновацій. Саме тому важливу увагу в ОП приділено вивченню новітніх технологій у сфері вирощування, доробки, зберігання та реалізації насіння, що забезпечує досягнення РН 1–3, 5, 6, 15. Вагоме значення відіграє діяльність НВЦ селекції і насінництва польових культур (<https://surl.li/jjfelo>), який є основою інтеграції науки та освіти, а також платформою для практичної підготовки здобувачів із використанням сучасного обладнання, інформаційного середовища та участі у наукових дослідженнях і госпдоговірних тематиках (РН 2, 5–7, 13). У співпраці з міжнародними компаніями та завдяки участі у фахових заходах (наприклад, дні Бауер у ПДАУ), здобувачі мають змогу наочно вивчати сучасні принципи професійної етики, доброчесності, лідерства та ефективної комунікації (РН 8–11, 14). Також зважаючи на нові виклики, спричинені війною, підвищилася актуальність підготовки магістрів у сфері агрономії, що враховано в новому складі вибіркового компонентів (РН 12). ОП враховує досвід провідних українських ЗВО: НУБіП, Миколаївського НАУ, Державного біотехнологічного університету, зокрема їх ОП зі спеціалізацій «Селекція і генетика», «Генетична інженерія», «Методологія селекційного експерименту», «Генетичні ресурси» тощо. Було враховано не лише зміст, а й модель співпраці з науковими установами, як це реалізовано в ДБУ у співпраці з Інститутом рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН. Також узято до уваги досвід іноземних програм, зокрема Crop Sciences – Plant Breeding and Seed Science Університету Гогенгайм (ФРН), з яким ПДАУ має історію співпраці ще з проєкту TEMPUS-TACIS (1999–2002). Практичні питання з використання біотехнологій у насінництві були імплементовані після стажування викладачів в Опольському університеті (Польща). Здобуті знання інтегровані в ОП через теми, пов'язані з ЕМ-технологіями, генетичними модифікаціями, клонуванням та відновленням рослин із клітин. Таким чином, ОП поєднує регіональні особливості, вимоги вітчизняного та міжнародного ринку праці, наукові інновації, досвід партнерів і тенденції розвитку аграрної науки, забезпечуючи відповідність РН запитам часу та майбутніх викликів.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. ОП дає можливість досягти всіх результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти, а також додаткових результатів, важливих для професійної реалізації випускників (РН14 та РН15). 2. ОП має чітко сформульовану мету, яка не лише відповідає нормативним документам, а й відображає стратегічний вектор розвитку ПДАУ, забезпечуючи логічну послідовність між концептуальними засадами університету, регіональними потребами та професійною підготовкою майбутніх фахівців. 3. Мета ОП та програмні результати навчання формуються із системним урахуванням потреб усіх заінтересованих сторін – здобувачів, випускників, роботодавців, представників академічної спільноти та державних установ. Всі зміни в ОП обговорюються на засіданнях робочої групи та протоколюються. 4. ОП поєднує регіональні особливості, вимоги вітчизняного та міжнародного ринку праці, наукові інновації, досвід партнерів і тенденції розвитку аграрної науки, забезпечуючи відповідність результатів навчання запитам часу та майбутніх викликів. ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 1 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

Відсутність в описі освітньої програми інформації про розрахункові строки її виконання за кожною формою здобуття освіти.

Рекомендації

Відповідно до статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту» під час оновлення освітньої програми внести до її опису інформацію про розрахункові строки реалізації освітньої програми для кожної форми здобуття освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, вибіркова складова – 24 кредити ЄКТС або 26,7% від загального обсягу, що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://surl.li/svmulx>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП є структурованою, містить усі необхідні позиції та визначення (загальна інформація; мета; характеристика програми; придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; програмні компетентності; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; ресурсне забезпечення реалізації програми; академічна мобільність; перелік компонентів та їх логічна послідовність; форма атестації; матриці відповідності; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; перелік нормативних документів, на яких базується ОП). ОП включає 12 обов'язкових ОК загальним обсягом 66 кредитів ЄКТС. До вибіркової складової входять дисципліни загальної і професійної підготовки на 8 і 16 кредитів ЄКТС. Відповідно до ОП і НП 10,5 кредитів ЄКТС відведено на науково-дослідну практику (ПП.01) та 13,5 кредитів ЄКТС – на підготовку та захист кваліфікаційної роботи (АТ.01). Всі обов'язкові освітні компоненти об'єднані в чітку структуру, що наочно відображає структурно-логічна схема (стор. 12 ОП). Аналіз матриці відповідності свідчить про повне забезпечення результатів навчання обов'язковими компонентами ОП. Зміст ОП спрямований на формування у здобувачів загальнокультурних та громадянських компетентностей шляхом вивчення дисциплін, що поєднують гуманітарний, соціально-економічний та професійний компоненти. Зокрема, завдяки опануванню ділової іноземної мови (ОК.01), здобувачі формують комунікативну компетентність, міжкультурну обізнаність і здатність до міжособистісної взаємодії в міжнародному середовищі. Організація підприємницької діяльності в АПК (ОК.02) та управління персоналом (ОК.04) сприяють розвитку економічного мислення, відповідального лідерства, ініціативності та розумінню ролі аграрного сектору в економіці держави. Методика викладання фахових дисциплін (ОК.03) розвиває навички комунікації, критичного мислення, педагогічну рефлексію й усвідомлення соціальної важливості професійної діяльності. Агроконсалтинг (ОК.05), біотехнології в насінництві (ОК.06), інформаційні технології (ОК.07) та сучасні технології насінництва (ОК.10) орієнтують здобувачів на активне впровадження інновацій та прийняття рішень з урахуванням екологічних і соціальних викликів. ОК.08 (методи і організація досліджень в агрономії), ОК.09 (селекція і генетика окремих культур) та науково-дослідна практика (ПП.01) сприяють формуванню дослідницької культури, аналітичного мислення, вміння визначати закономірності розвитку біологічних, технологічних і суспільних процесів. Освітня програма загалом створює передумови для активної громадянської позиції, екологічної відповідальності та самореалізації здобувача у професійній сфері.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми повністю відповідає предметній області спеціальності, охоплюючи основні напрями професійної підготовки майбутніх агрономів та забезпечуючи здобуття знань і навичок, необхідних для вирішення складних задач у сфері вирощування сільськогосподарських культур. Освітні компоненти, такі як «Селекція і генетика окремих культур» (ОК.09), «Сучасні технології насінництва» (ОК.10), «Біотехнології в насінництві і розсадництві» (ОК.06) та «Методи і організація досліджень в агрономії» (ОК.08), безпосередньо відповідають теоретичному змісту предметної області: рослинництву, збереженню біологічного розмаїття, управлінню сортовими ресурсами та технологічним процесам вирощування культур. Освітні компоненти «Інформаційні технології в агрономії» (ОК.07) і «Агроконсалтинг» (ОК.05) сприяють застосуванню сучасних інструментів, програмного забезпечення та аналітичних підходів у професійній діяльності, що є важливим для адаптації до сучасних викликів аграрної галузі. Освітні компоненти «Організація підприємницької діяльності в АПК» (ОК.02) та «Управління персоналом» (ОК.04) інтегрують економічні, управлінські та соціальні аспекти діяльності агронома, формуючи комплексне бачення функціонування агропідприємств. Науково-дослідна практика (ПП.01) та вивчення загальнонаукових і спеціальних методів досліджень забезпечують практичне засвоєння теоретичних знань і закріплення навичок експериментальної роботи, що повністю узгоджується з методологією предметної області. Таким чином, ОП забезпечує комплексну фахову підготовку, що відповідає всім структурним компонентам предметної області спеціальності «Агрономія».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП передбачає створення умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом студентоцентрованого підходу до організації навчального процесу. Цей підхід узгоджується зі Стратегією розвитку ПДАУ на 2024–2030 роки (<https://surl.li/uslvfe>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/dcxohi>) та Положенням про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін (<https://surl.li/uyngai>). Здобувачі ОП реалізують своє право на індивідуальну освітню траєкторію через: вибір навчальних дисциплін в обсязі 26,7% ОП (24 кредити ЄКТС); вибір теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника; самостійний вибір бази проходження практичної підготовки; участь у програмах академічної мобільності; використання дистанційних технологій навчання; визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (<https://surl.li/nglqnm>); участь у роботі наукових гуртків (<https://surl.li/fxejov>). Перелік вибіркових дисциплін (<https://surl.li/exrvbc>) формується робочою групою за участі гаранта ОП, завідувача кафедри, членів групи забезпечення ОП, представників студентського самоврядування, Ради з якості та НПП. Враховуються пропозиції стейкхолдерів та тенденції розвитку аграрної науки. Перелік вибіркових ОК включає дисципліни з факультетського каталогу та каталогу вибіркових компонентів ОП. Здобувачі мають змогу ознайомитися із силабусами вибіркових дисциплін на сайті університету, пройти інформування від кураторів і директорату (<https://surl.li/surqfr>) і здійснити вибір в електронному кабінеті студента (<https://asu.pdaa.edu.ua/>), синхронізованому з АСУ ПДАУ. Вибір дисциплін відбувається у семестрі, що передує навчальному: по 3 дисципліни у першому та другому семестрах – одну з факультетського каталогу та дві з каталогу ОП. Результати вибору аналізуються директором і навчальним відділом, після чого формуються академічні групи для вивчення вибраних дисциплін, які стають обов'язковими для здобувача й вносяться до його індивідуального навчального плану, затвердженого директором інституту. Результати опитування здобувачів щодо врахування їх побажань доступні у відкритому доступі на сайті кафедри (<https://surl.li/ndkqkh>), що підтверджує прозорість та ефективність реалізації підходів до формування індивідуальної траєкторії. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили обізнаність з процедурою вибору дисциплін та належне їх інформування з цього приводу.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів, що є важливою складовою формування професійних компетентностей. Практична підготовка реалізується через проходження науково-дослідної практики (ПП.01), загальний обсяг якої становить 10,5 кредитів ЄКТС або 11,7% загального обсягу ОП. Організація практичної підготовки здійснюється відповідно до Положення про проведення практики студентів ПДАУ (<https://surl.li/qkmqhw>), наскрізної програми практики (<https://surl.li/vabrwg>), а також на підставі договорів з роботодавцями (відповідь на п. 4 запиту). ЕГ відзначає відсутність інформації про бази практик на офіційному сайті університету та рекомендує забезпечити відкритий доступ до актуальної інформації щодо баз практичної підготовки, зокрема шляхом розміщення відповідної інформації на сайті університету, з метою підвищення прозорості та інформованості здобувачів. Науково-дослідна практика забезпечує здобуття широкого спектру загальних (ЗК 1–6) та спеціальних (СК 1–10) компетентностей, а також досягнення всіх визначених в ОП результатів навчання (РН 1–15), необхідних для подальшої професійної діяльності у сфері агрономії, насінництва та селекції. За результатами проходження науково-дослідної практики здобувачі оформлюють звіт і щоденник, які проходять перевірку та оцінювання. Якість практичної підготовки оцінюється за результатами конференцій за підсумками науково-дослідної практики (<https://surl.li/tqscsx>) та анкетування здобувачів вищої освіти, що дозволяє аналізувати рівень їх задоволеності здобутими компетентностями та навичками. Відгуки здобувачів щодо якості та результативності проходження практики публікуються на офіційних ресурсах. На питання «Чи задоволені Ви набутими навичками виконання досліджень та компетентностями, необхідними для подальшої професійної діяльності» всі респонденти (26) відповіли «Так» (<https://surl.li/cc/epqgkq>). Високий рівень задоволеності практичною підготовкою здобувачі підтвердили і під час інтерв'ювання. Позитивною практикою є розміщення на сайті університету форми звіту з виробничої практики (<https://surl.li/bsxsop>), висвітлення підсумків її проходження (<https://surl.li/rabfzk>, <https://surl.li/trrbwp>) та проведення конференцій за підсумками проходження практики з опублікуванням тез доповідей (<https://surl.li/goplwd>). Окрім науково-дослідної практики, ОП і навчальний план передбачають проведення лабораторних (126 год.) та практичних (240 год.) занять, під час яких формуються програмні результати навчання, що є фундаментом для майбутньої професійної діяльності здобувачів. Позитивною практикою на ОП є те, що практичну підготовку здобувачів посилює залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, зустрічі з представниками провідних аграрних компаній та підприємств (<https://surl.li/hniyce>), що було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів і роботодавців. Загалом, практична складова ОП є інтегрованою, системною та спрямованою на забезпечення високого рівня професійної підготовки випускників.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП передбачає цілісне формування соціальних навичок, що є невід'ємною складовою професійної компетентності здобувачів. Розвиток таких навичок забезпечується через зміст ОП, методи навчання, практичну підготовку та участь у позанавчальних заходах. Soft skills формуються в процесі вивчення обов'язкових ОК, серед яких: ОК.01 Ділова іноземна мова, ОК.02 Організація підприємницької діяльності в АПК, ОК.03 Методика викладання фахових дисциплін, ОК.04 Управління персоналом, ОК.05 Агроконсалтинг та інші, де реалізуються командна робота, лідерство, ініціативність, креативність, вміння ефективно комунікувати й вирішувати конфлікти. Вивчення ОК супроводжується активним застосуванням сучасних освітніх технологій, у тому числі проєктного, кейс- та проблемно-орієнтованого навчання, що сприяє розвитку критичного мислення, гнучкості, адаптивності та емоційного інтелекту, що було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів та академічного персоналу. Набуття соціальних навичок забезпечується також через практичну підготовку (ПП.01 Науково-дослідна практика), під час якої здобувачі опановують комунікаційні навички, вміння організовувати та координувати діяльність, готувати звіти, презентувати результати досліджень. Захисти звітів, лабораторних робіт, кваліфікаційної роботи – інтерактивні форми навчання, що стимулюють розвиток навичок публічних виступів, аргументації та міжособистісної взаємодії. Інформація про соціальні навички, які формуються під час вивчення кожної ОК, представлена в силабусах (<https://surl.li/aprngn>). Важливим напрямом формування soft skills є участь здобувачів у діяльності студентських наукових гуртків «Селекціонер» та «Технолог захищеного ґрунту» (плани та звіти обох гуртків розміщені на сайті університету – <https://surl.li/qdsxzl>), студентського Сенату (<https://surl.li/orkrhp>), а також волонтерського центру «Пульс» (<https://surl.li/dxlxol>), що сприяє розвитку ініціативності, навичок командної взаємодії та лідерських якостей. У ПДАУ функціонує Психологічна служба, яка реалізує тренінгові програми, консультації, вебінари, спрямовані на розвиток емоційного інтелекту, стресостійкості, управління часом та конфліктами (<https://surl.li/dtmxbo>). Ефективну дію психологічної служби було підтверджено під час інтерв'ювання її керівником Плаксієнко І.Л. Зустрічі з роботодавцями в межах реалізації ОП включають тренінги та семінари, які сприяють опануванню навичок комунікації, презентації себе, адаптації до змін у професійному середовищі. Під час фокус-групи зі здобувачами та представниками студентського Сенату експертна група відзначила їх високий рівень ерудованості, сформовані комунікативні навички, а також здатність ефективно презентувати результати як навчальної, так і позанавчальної діяльності, демонструючи усвідомлення своєї ролі в освітньому процесі та активну громадянську позицію. Таким чином, ОП всебічно сприяє формуванню у здобувачів соціальних навичок, що відповідають сучасним запитам ринку праці та професійним стандартам.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/eztosu>) та Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти ПДАУ (<https://surl.li/ndfymj>), частка самостійної роботи здобувачів становить від третини до двох третин загального обсягу кожної освітньої компоненти. Загальне навчальне навантаження за ОП складає 90 кредитів ЄКТС (2700 год.). На вивчення навчальних дисциплін припадає 66 кредитів ЄКТС (1980 год.), зокрема 660 год. виділено на аудиторну підготовку (33,3%), а 1320 годин (66,7%) – на самостійну роботу. Фактичне навантаження здобувачів (включно із самостійною роботою) відповідає встановленим нормам і рекомендаціям запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її основних документів. В університеті регулярно здійснюється моніторинг задоволеності здобувачів рівнем навантаження, зокрема шляхом анкетування після завершення вивчення кожної навчальної дисципліни. За результатами таких опитувань формується новий зміст робочих програм і навчального плану на наступний навчальний рік. За результатами останнього анкетування (<https://surl.li/ioitcx>) 100% респондентів вважають навчальне навантаження оптимальним, а завдання для самостійного опрацювання – доступними й зрозумілими. Методичні матеріали для самостійного вивчення дисциплін зосереджено в електронному навчальному середовищі Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>), що забезпечує цілодобовий доступ до ресурсів та сприяє ефективному навчанню, що було підтверджено здобувачами під час інтерв'ювання, а також членами експертної групи під час ознайомлення з платформою, до якої їм було надано доступ.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура ОП забезпечує високу практикоорієнтованість, що досягається через поєднання теоретичної підготовки з активною практичною складовою. Метою практичної підготовки є формування у здобувачів професійних компетентностей, необхідних для ефективної діяльності у сфері агрономії (ЗК 1–6; СК 1–10; РН 1–15). Загальний обсяг практичної складової (науково-дослідна практика) становить 315 год. (10,5 кредитів ЄКТС). Вона є важливою частиною підготовки фахівців і забезпечує виконання наукових досліджень на базі провідних аграрних підприємств і науково-дослідних установ (<https://surl.li/rqecqx>). Здобувачі мають можливість самостійно обирати базу проходження практики відповідно до власних наукових інтересів і професійних орієнтирів. Для посилення практикоорієнтованого підходу в університеті систематично організовуються семінари та зустрічі з представниками агрохолдингів, під час яких здобувачі отримують пропозиції щодо проходження практики й майбутнього працевлаштування, що було підтверджено здобувачами під час їх інтерв'ювання. У межах взаємодії з роботодавцями укладено партнерські домовленості та налагоджено співпрацю з такими компаніями, як Syngenta, Bayer, KWS, ТОВ «Рост Агро», ТОВ «Стасі Насіння», ФГ «Златопіль» (<https://surl.li/xgtsrl>). Практикоорієнтованість ОП також забезпечується залученням стейкхолдерів до всіх етапів її розробки та реалізації: обговорення структури,

рецензування, надання пропозицій щодо оновлення змісту ОК, зокрема у частині практичної підготовки (<https://surl.li/fmiiqo>). Науково-дослідна практика та кваліфікаційна робота здобувачів виконуються за тематикою, безпосередньо пов'язаною з актуальними проблемами с.-г. виробництва, що дозволяє не лише набути практичних навичок, а й сформулювати конкретні рекомендації для підприємств на основі проведених досліджень, що підтверджує прикладний характер ОП. Практикоорієнтованість також підтримується змістом ОК, що передбачають активне застосування знань і навичок у професійному середовищі. Усі ОК розроблені з урахуванням актуальних потреб ринку праці та забезпечують високий рівень професійної підготовки, що відповідає вимогам сьогодення, у чому переконатися ЕГ під час аналізу силабусів, робочих програм ОК, а також у процесі спілкування з фокус-групами здобувачів та академічної спільноти. Можливість навчання за дуальною формою здобуття освіти регламентовано Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти у ПДАУ (<https://surl.li/zruwyt>). За результатами інтерв'ювання роботодавців виявили зацікавленість у реалізації дуальної форми здобуття освіти, яка передбачає поєднання освітнього процесу в університеті з навчанням на робочих місцях (на підприємствах, в установах та організаціях). Здобувачі також виявили зацікавленість у навчанні на виробництві. Проте на момент акредитації підготовка за дуальною формою в межах ОП не реалізується. У зв'язку з цим ЕГ рекомендовано, незважаючи на наявні документальні труднощі, розглянути можливість впровадження дуальної форми навчання за даною ОП.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, які узгоджуються з глобальними цілями сталого розвитку до 2030 року, затвердженими резолюцією Генеральної Асамблеї ООН №70/1 від 25 вересня 2015 року та визначеними Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722. Включення до структури освітньої програми освітніх компонентів, таких як ОК.02 «Організація підприємницької діяльності в АПК», ОК.04 «Управління персоналом», ОК.05 «Агроконсалтинг», сприяє досягненню Цілі 8 «Гідна праця та економічне зростання», адже формуються знання та вміння, необхідні для ефективного ведення аграрного бізнесу, створення нових робочих місць, розвитку підприємництва та управлінської діяльності у сфері сільського господарства. ОК.06 «Біотехнології в насінництві і розсадництві», ОК.09 «Селекція і генетика окремих культур», ОК.10 «Сучасні технології насінництва» спрямовані на досягнення Цілі 2 «Подолання голоду, забезпечення продовольчої безпеки та покращення харчування» й Цілі 13 «Боротьба зі зміною клімату», оскільки формують у здобувачів професійні компетентності щодо впровадження інноваційних, екологічно безпечних аграрних технологій, розвитку високопродуктивного та стійкого до кліматичних змін сільського господарства. ОК.07 «Інформаційні технології в агрономії» та ОК.08 «Методи і організація досліджень в агрономії» сприяють реалізації Цілі 9 «Індустріалізація, інновації та інфраструктура», оскільки формують у здобувачів спроможність впроваджувати сучасні ІТ-рішення, цифрові технології, інноваційні методи аналізу та прогнозування в аграрній науці та практиці. ОК.01 «Ділова іноземна мова» підтримує Ціль 4 «Якісна освіта» та Ціль 17 «Партнерство заради сталого розвитку», оскільки забезпечує розвиток комунікативної компетентності для ефективної міжнародної взаємодії, участі у міжнародних науково-практичних заходах та залучення до глобальних освітніх і наукових проєктів. ОК.03 «Методика викладання фахових дисциплін» формує здатність поширювати знання та розвивати професійні спільноти, що корелює з Ціллю 4 щодо забезпечення інклюзивної та справедливої якісної освіти. Практична складова програми, зокрема ПП.01 «Науково-дослідна практика», забезпечує інтеграцію знань, умінь і навичок здобувачів у реальні умови господарювання, сприяючи реалізації низки цілей сталого розвитку через впровадження на практиці дослідницьких підходів, сталих агротехнологій та новітніх наукових досягнень. Таким чином, освітня програма є комплексною, практикоорієнтованою та соціально відповідальною, а її структура повністю відповідає пріоритетам сталого розвитку, зокрема у сфері освіти, економіки, сільського господарства, екології та міжнародної співпраці.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Структура ОП сформована на основі логічного поєднання освітніх компонентів, що дозволяє забезпечити цілісність змісту навчання та досягнення визначених цілей ОП та програмних результатів навчання. 2. Зміст ОП спрямований на формування у здобувачів загальнокультурних та громадянських компетентностей шляхом вивчення дисциплін, що поєднують гуманітарний, соціально-економічний та професійний компоненти. 3. ОП забезпечує комплексну фахову підготовку, що відповідає всім структурним компонентам предметної області спеціальності «Агрономія». 4. ОП передбачає зручну і гнучку систему формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, яка забезпечує можливість вибору освітніх компонентів відповідно до особистих інтересів, професійних цілей та потреб ринку праці. Результати опитування здобувачів щодо врахування їх побажань доступні у відкритому доступі на сайті університету, що підтверджує прозорість та ефективність реалізації підходів до формування індивідуальної траєкторії. 5. Практична складова ОП є інтегрованою, системною та спрямованою на забезпечення високого рівня професійної підготовки випускників. Її якість оцінюється на конференціях за підсумками науково-дослідної практики та за результатами анкетування здобувачів вищої освіти, що дозволяє аналізувати рівень їх задоволеності здобутими компетентностями та навичками. 6. Позитивною практикою є розміщення на сайті університету форми звіту з виробничої практики, висвітлення підсумків її проходження та опублікування тез доповідей за матеріалами конференцій відповідно до підсумків проходження практики. 7. Систематична комунікація з представниками аграрного бізнесу через відкриті зустрічі, гостьові лекції та

консультації професіоналів-практиків посилює прикладну складову ОП і сприяє формуванню актуальних навичок у здобувачів. 8. ОП спрямована на розвиток соціальних навичок (soft skills) через зміст навчальних дисциплін, участь здобувачів у наукових гуртках («Селекціонер», «Технолог захищеного ґрунту»), конференціях, круглих столах, тренінгах, через діяльність студентського Сенату та волонтерського центру «Пульс». 9. Для ефективного опанування матеріалу та виконання самостійної роботи здобувачі мають доступ до електронного навчального середовища Moodle. Цифрова платформа дозволяє організувати навчальний процес відповідно до принципів відкритості, доступності та інтерактивності, забезпечує постійний зворотний зв'язок між здобувачами та викладачами, а також сприяє підвищенню якості освітнього процесу. ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 2 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

1. Відсутність інформації про бази проходження практичної підготовки на офіційному сайті університету. 2. Підготовка за дуальною формою здобуття освіти в межах освітньої програми наразі не реалізується.

Рекомендації

1. У 2025/2026 навчальному році забезпечити відкритий доступ до актуальної інформації про бази практичної підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема шляхом її розміщення на офіційному сайті університету, з метою підвищення прозорості та поінформованості цієї групи стейкхолдерів. 2. Розпочати практичне впровадження дуальної форми здобуття освіти в межах освітньої програми, враховуючи зацікавленість здобувачів та роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти, є чіткими та зрозумілими. Вони не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/pravy-la-pryyomu-do-poltavskogo-derzhavnogo-agrarnogo-universytetu>). На момент експертизи на сайті оприлюднені Правила прийому на 2024 рік, що відповідають вимогам наказу МОН України 06 березня 2024 року № 266 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14.03.2024 за № 379/41724. Правила прийому передбачають можливість подання апеляцій. Ознак дискримінаційних обмежень у правилах не виявлено. На основі проведеного аналізу ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 3.1.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ встановлено, що Правила прийому враховують особливості ОП. Прийом вступників здійснювався на основі результатів ЄВІ (тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови), фахового іспиту та мотиваційного листа, що враховувався при однакових конкурсних балах (<https://surl.li/lddbio>). Відповідно до «Положення про приймальну комісію ПДАУ» (<https://surl.li/zxyqnn>), щорічно наказом ректора формується комісія, яка розробляє програми вступних випробувань, що щорічно оновлюються із врахуванням особливостей ОП та потреб ринку праці (<https://surl.li/zmlswj>). Для здобуття ступеня магістра за ОП приймаються особи на основі НРК6 (бакалавр) або НРК7 (спеціаліст, магістр). Конкурсний бал для вступу на бюджет становить 130 балів, на контракт — 100 балів. Для вступників, які мали попередній ступінь магістра або спеціаліста, конкурсний бал не визначався. Передбачені спеціальні умови участі через співбесіду для окремих категорій вступників. Правила чітко визначають умови для різних категорій вступників, враховують скорочення конкурсу для магістрів і спеціалістів, які вступають за контрактною формою без визначення конкурсного балу. На основі аналізу експертна група робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 3.2.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/scfrzq>), Положення про порядок визнання та перезарахування кредитів ЄКТС (<https://surl.li/cidkuk>), а також Положення про академічну мобільність (<https://surl.li/tntoxo>). Інформація про процедури доступна на офіційному сайті ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>). Під час реалізації ОП були підтверджені приклади визнання результатів мобільності: Сокирко Д.Д. проходив навчання в ДДАЕУ, перезараховано освітній компонент "Прецензійні технології вирощування сільськогосподарських культур" замість "Насінництво гетерозисних гібридів" (академічна довідка АД 877); Харченко М.Ю. навчалася в Університеті Загреб (Хорватія) за програмою Еразмус+, перезараховано ОК "Молекулярне різноманіття та еволюція" замість "Насінництво гетерозисних гібридів" (академічна довідка №0178138216-3). На основі аналізу ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 3.3.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (<https://surl.li/eymdey>). Інформація доступна здобувачам через офіційний сайт ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-informalna-osvita>) та через систему силабусів. Під час онлайн зустрічей із гарантом, здобувачами та НПП підтверджено приклади визнання результатів навчання. Зокрема, здобувачі ОП Євлаш В.В., Примак А.О., Рибкін В.В. отримали сертифікати за онлайн-курсами на Prometheus і результати були перезараховані за частину ОК "Організація підприємницької діяльності в АПК" (<https://www.pdau.edu.ua/content/neformalnainformalna-osvita-kafedry-selekciyi-nasinnnytva-i-genetyky>). На основі аналізу ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 3.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. На момент проведення експертизи на сайті ПДАУ розміщено Правила прийому, розроблені відповідно до чинного законодавства України, зокрема Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2024 році та у 2025 році. Правила є чіткими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному вебсайті університету та доступні для ознайомлення всім потенційним вступникам. 2. Особливості освітньої програми враховані у Правилах прийому через визначення конкурсних предметів, перезарахування кредитів ЄКТС та врахування специфіки підготовки здобувачів ОП. 3. Правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти під час академічної мобільності, а також у межах неформальної та інформальної освіти, визначені відповідними положеннями, які доступні на офіційному вебсайті ПДАУ. ЕГ підтверджує загальну відповідність ОП за Критерієм 3. ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» відповідає чинним вимогам за всіма підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

1. Неповне висвітлення специфіки освітньої програми «Насінництво і насіннєзнавство» на веб-сайті ПДАУ, зокрема в частині можливостей академічної мобільності, особливостей практичної підготовки та перспектив працевлаштування, що ускладнює формування в абітурієнтів і здобувачів повного уявлення про переваги та зміст ОП. 2. Відсутність покрокової інструкції для здобувачів щодо алгоритму визнання результатів академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти.

Рекомендації

1. У 2025/2026 навчальному році розширити інформацію на веб-сайті ПДАУ щодо специфіки освітньої програми «Насінництво і насіннєзнавство», зокрема акцентувати на можливостях академічної мобільності, практичній підготовці та перспективах працевлаштування після завершення навчання. 2. У 2025/2026 навчальному році

створити покрокову інструкцію або короткий гід для здобувачів, які б описували алгоритм визнання результатів навчання, отриманих у межах академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП «Насінництво і насіннєзнавство» здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» другого рівня, Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/lwmgyc>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ (<https://surl.li/mwscwe>), Положення про робочу програму навчальної дисципліни (<https://surl.li/goiyde>) та Методичних рекомендацій щодо розроблення силабусів (<https://surl.li/ydntxi>). У процесі реалізації ОП використовуються лекції, практичні та лабораторні заняття, самостійна робота, мультимедійні засоби, дистанційні технології через платформи Moodle, Google Meet, Zoom. Методи навчання сприяють досягненню програмних результатів навчання і включають словесні, наочні, практичні та контрольні методи. Відповідність студентоцентрованому підходу і принципам академічної свободи підтверджена під час онлайн-зустрічей ЕГ зі здобувачами і НПП. Використання інноваційних технологій, здобутих під час стажувань та підвищення кваліфікації викладачів, забезпечує відповідність освітнього процесу сучасним вимогам. ЕГ підтверджує відповідність ОП вимогам підкритерію 4.1.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформація про цілі, зміст, результати навчання, порядок та критерії оцінювання ОК ОП «Насінництво і насіннєзнавство» розміщена у силабусах і робочих програмах, оприлюднених на сайті ПДАУ (<https://surl.li/shsisd>), а також доступна в системі Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>) та через електронний кабінет у системі АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua/>). Під час онлайн зустрічі ЕГ із здобувачами та НПП встановлено, що викладачі на першому занятті кожного ОК знайомлять здобувачів із компетентностями, структурою дисципліни, критеріями оцінювання і формами контролю. Зворотний зв'язок забезпечується через анкетування здобувачів (<https://surl.li/fogsth>), що дозволяє оперативно враховувати їх думки при удосконаленні освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень відбувається через участь здобувачів ОП «Насінництво і насіннєзнавство» у наукових гуртках кафедри («Технолог захищеного ґрунту», «Селекціонер» (<https://surl.li/rcevqy>)), наукових дослідних тем кафедри (<https://surl.li/anmwvuy>; <https://surl.li/tdtzvg>), у всеукраїнських і міжнародних конференціях (<https://surl.li/rchms>; <https://surl.li/rkjbv>). Здобувачі виконують наукові дослідження під час практик у провідних науково-дослідних установах, таких як Устимівська ДСР ІР НААН України, ДП ДГ «Степне» ІСАПВ НААН України, НВЦ селекції і насінництва ПДАУ (<https://surl.li/vfyunx>). Результати досліджень НПП публікуються в міжнародних базах Scopus, WoS та у фахових виданнях України (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>). Організація наукової роботи здійснюється Науковим товариством здобувачів ПДАУ (<https://surl.li/xlgygi>). ЕГ підтверджено активне поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП «Насінництво і насіннєзнавство».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Під час онлайн зустрічі ЕГ із НПП встановлено, що оновлення змісту ОК відбувається шляхом врахування результатів стажувань, підвищення кваліфікації, участі у науково-практичних конференціях, виконання науково-дослідних робіт і публікацій. ОК «Біотехнології в насінництві і розсадництві» оновлює Рибальченко А.М. на основі результатів наукових праць і участі у конференціях (<https://surl.li/zoqhra>). ОК «Сучасні технології насінництва» доповнюється Білявською Л.Г. через залучення практичного досвіду роботи із суб'єктами насінництва та наукової

діяльності (<https://surl.lu/erveex>). ОК «Агроконсалтинг» оновлюється Мареничем М.М. на основі досвіду співпраці з компаніями «Syngenta», «BASF», «Bayer» (<https://surl.li/aaungs>). ОК «Методи і організація досліджень в агрономії» оновлюється Юрченком С.О. за результатами участі у наукових проектах і стажуваннях (<https://surl.li/nldrqe>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності ПДАУ реалізується відповідно до Стратегії ПДАУ до 2030 року (<https://surl.cc/njsoss>) через забезпечення доступу НПП і здобувачів до баз даних Scopus, Web of Science, організацію міжнародних стажувань (<https://surl.li/lfqmre>), участь у міжнародних проектах RegioCORE, GreenFuture4Ukraine, IWARIS. Підтримка здійснюється через діяльність Міжнародного відділу (<https://www.pdau.edu.ua/content/pro-viddil>), Центру міжнародної освіти (<https://www.pdau.edu.ua/content/centr-mizhnarodnoyi-osvity>), Центру європейської освіти та іноземних мов (<https://surl.li/yuexit>). Наявна участь іноземних викладачів у реалізації ОП (<https://surl.li/kwjaju>; <https://surl.li/rtaiuy>), що підтверджує використання у навчальному процесі міжнародних практик.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Забезпечено відповідність вимогам законодавства, використання студентоцентризованих підходів, академічної свободи, поєднання навчання та досліджень. 2. Систематично оновлюється зміст ОК із урахуванням сучасних наукових і практичних досягнень. 3. Активно розвивається інтернаціоналізація освітнього процесу. ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня повністю відповідає Критерію 4. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

1. Невисокий рівень академічної мобільності здобувачів вищої освіти і НПП, невисока участь у міжнародних освітніх проектах. 2. Недостатнє використання англomовних матеріалів у навчальному процесі.

Рекомендації

1. Починаючи з 2025/2026 навчального року продовжити розширення академічної мобільності здобувачів і НПП, створювати нові міжнародні освітні проекти. 2. У 2025/2026 навчальному році збільшити кількість англomовних матеріалів для використання в освітньому процесі за ОП «Насінництво і насіннєзнавство».

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти у межах навчальних дисциплін ОП добре описані та регламентовані у внутрішніх документах ЗВО (Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/nobdof>); Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://surl.li/hqdsch>)). Контрольні заходи є різноманітними за терміном, формою та методикою оцінювання, складаються із поточного та підсумкового контролю. Терміни контрольних заходів регламентуються графіком освітнього процесу та розкладом навчання на поточний семестр, що затверджуються керівництвом ПДАУ та розміщуються на офіційному сайті ЗВО до початку семестру. Форма контрольних заходів визначена ОП та навчальним планом. Поточний контроль здійснюється на практичних та лабораторних заняттях протягом семестру

у вигляді усного та письмового опитування, тестування, доповіді, захисті практичних та самостійних робіт, звітів з практик, тощо. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Він може бути проведений у вигляді заліку, диференційованого заліку, екзамену. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Університеті проводиться за 100-бальною, 4-бальною, 2-бальною шкалою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС). Форми контрольних заходів, шкала та критерії оцінювання для поточного та підсумкового контролю знань містяться у силабусах та робочих програмах ОК, які розміщені у відкритому доступі на сторінці ННІ АСЕ (<https://surl.li/cfhgdp>) та в електронному навчальному середовищі Moodle. Результати поточного та підсумкового контролю фіксуються в електронному журналі, до якого здобувачі вищої освіти мають доступ через свій кабінет у системі АСУ ПДАУ. З метою постійного вдосконалення освітнього процесу, проводиться опитування студентів, щодо якості викладання дисциплін (<https://surl.li/utbnre>). З метою подальшого покращення якості освітнього процесу, отримані результати обговорюються на засіданні кафебри. Під час зустрічі у фокус-групі здобувачі підтвердили, що вчасно отримують інформацію про особливості ОК та поточний рейтинг рівня знань. Таким чином, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачів вищої освіти результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації здобувачів вищої освіти в ПДАУ за спеціальністю 201 Агрономія РВО «Магістр» ОП «Насінництво і насіннєзнавство» відповідає «Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 201 «Агрономія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» (<https://surl.li/ukmjtb>) та проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Тематика кваліфікаційних робіт, вимоги щодо їх підготовки та оформлення наведено у «Методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 201 Агрономія галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство» (<https://surl.li/yfgqts>). Теми кваліфікаційних робіт визначаються та розробляються випусковою кафедрою. Здобувачі вищої освіти обирають тему кваліфікаційної роботи за орієнтовним переліком тем кваліфікаційних робіт або можуть запропонувати свою тему роботи. Також тема кваліфікаційної роботи може бути запропонована стейкхолдерами або в результаті виконання науково-дослідної роботи кафебри. Тематика робіт стосується технології вирощування високоякісного насіння та садивного матеріалу; впливу умов вирощування на насіння та садивний матеріал; рівня сортової чистоти залежно від репродукції посівного матеріалу та ін. Термін виконання кваліфікаційної роботи визначається графіком освітнього процесу, вона виконується згідно календарного плану і завдання погодженого із науковим керівником та затвердженого завідувачем кафебри. На кафебрі складається графік консультацій наукового керівника, згідно з яким відбувається систематична співпраця здобувача і керівника щодо виконання кваліфікаційної роботи. Здобувачі вищої освіти під час підготовки до захисту кваліфікаційної роботи апробують її матеріали на конференціях, семінарах та інших наукових заходах; проходять попередній захист кваліфікаційної роботи на кафебрі і отримують допуск до захисту; проходять перевірку на наявність запозичень (оригінальність) в тексті виконаної роботи. Для забезпечення академічної доброчесності кваліфікаційні роботи перевіряються за допомогою програми «StrikePlagiarism» та розміщуються в електронному репозитарії (<https://surl.li/zdumkr>). Кваліфікаційна робота має обсяг близько 45-50 с. друкованого тексту і містить такі обов'язкові структурні елементи: титульний аркуш; завдання на кваліфікаційну роботу; анотацію; зміст; вступ; розділи кваліфікаційної роботи; висновки; список використаних джерел; додатки. До роботи додаються рецензії від фахівця галузі, відгук наукового керівника, довідка про перевірку на плагіат. Захист кваліфікаційних робіт відбувається на засіданні атестаційної екзаменаційної комісії, робота якої регламентується Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію ПДАУ (<https://surl.li/ixbbxl>). Під час захисту ведеться протокол засідання ЕК. Отже, ЕГ встановлено, що форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/nobdof>); Положенням про оцінювання результатів навчання з.в.о. (<https://surl.li/cc/tmxzek>); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://surl.li/nznhim>); Положенням про організацію самостійної роботи (<https://surl.li/cc/oaqdb>); Положенням про проведення практики студентів (<https://surl.li/kklluc>); Положенням про атестацію з.в.о. та екзаменаційну комісію (<https://surl.li/ncjirx>); Положенням про порядок визнання та перезарахування кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи при вступі до ПДАУ (<https://surl.li/vhprwid>); Положенням про порядок визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти (<https://surl.li/yegdie>); Положенням про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання рівня залишкових знань з.в.о. (<https://surl.li/bxgflu>). В електронному навчальному середовищі Moodle та на офіційній сторінці ННІ АСЕ, у РП ОК та силабусах зазначені процедури проведення контрольних заходів, в т.ч. критерії оцінювання. Об'єктивність

оцінювання результатів навчання регламентується Кодексом академічної доброчесності (<https://surl.li/dtnmiv>) і Кодексом етики викладача та здобувачів (<https://surl.cc/bbvvi>), Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів (<https://surl.li/akqhoe>) та досягається веденням електронного журналу в АСУ. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/nobdof>); Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію (<https://surl.li/ncjirx>); Положення про оцінювання результатів навчання з.в.о. (<https://surl.cc/tmxzek>). Здобувач може подати апеляцію на результати складання екзамену на ім'я директора ННІ АСЕ. На основі заяви розпорядженням директора ННІ АСЕ створюється комісія для її розгляду. Апеляцію на результати підсумкової атестації здобувач подає на ім'я ректора ПДАУ. Розпорядженням першого проректора створюється комісія для її розгляду, що відбувається у присутності здобувача. Процедура повторного проходження контрольних заходів визначена Положенням про оцінювання результатів навчання з.в.о. в ПДАУ (<https://surl.cc/tmxzek>). Допускається не більше двох разів повторне складання екзаменів: один раз викладачу, другий – комісії, яка формується директором ННІ. Здобувача може звернутись до омбудсмена та Студентський Сенат університету (<https://surl.li/xozids>) у разі виявлення та для врегулювання конфлікту інтересів. В університеті працює скринька довіри для анонімного звернення (<https://surl.li/bjeiaj>). За результатами зустрічей зі студентами було встановлено, що їм зрозумілі правила проведення контрольних заходів, а випадків подання апеляцій на результати їх складання не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, механізми і процедури дотримання академічної доброчесності в ПДАУ є чіткими, достатньо зрозумілими, регламентуються відповідними Положеннями та нормативними документами, оприлюднені у відкритому доступі: Положення про організацію освітнього процесу у ПДАУ (<https://surl.li/nobdof>); Кодекс академічної доброчесності ПДАУ (<https://surl.li/utotlz>); Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАУ (<https://surl.li/clkfik>); Положення про групу сприяння академічній доброчесності в ПДАУ (<https://surl.li/oxutlr>); Положення про комісію з академічної доброчесності (<https://surl.li/jotqvq>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://surl.li/aoflir>); Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень (<https://surl.li/txgliz>); Положення про комісію з етики та управління конфліктами (<https://surl.li/vlplyb>); Порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (<https://surl.lu/jkrvsi>). Учасники освітнього процесу володіють інформацією про принципи академічної доброчесності та шляхи їх впровадження. У ПДАУ діє Група сприяння академічній доброчесності, Комісія з етики та управління конфліктами у ПДАУ та Комісія з академічної доброчесності ННІ АСЕ. Учасники освітнього процесу мають змогу звернутися до вищезгаданих комісій через скриньку довіри (<https://surl.li/smltaz>) та електронну скриньку vyo@pdau.edu.ua. З метою популяризації академічної доброчесності в університеті проводять анкетування учасників освітнього процесу (<https://surl.li/sexrwh>); здобувачі вищої освіти перед початком навчання підписують Декларацію про академічність доброчесності; проводиться щорічний конкурс студентських відеороликів на тему академічної доброчесності; учасники освітнього процесу залучаються до участі у семінарах та вебінарах, та ін. В ПДАУ застосовується системи автоматизованого виявлення плагіату в друкованих працях «Turnitin» та «StrikePlagiarism». Також, на фокус-групах було зазначено, що учасники освітнього процесу можуть використовувати інші програмні продукти для перевірки тексту на ознаки плагіату. Для оприлюднення наукових та кваліфікаційних робіт розміщуються в електронному репозитарії (<https://surl.li/zdumkr>). За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до академічної відповідальності (попередження, повторне проходження оцінювання, повторне вивчення ОК, винесення догани, відрахування із ЗВО). Під час зустрічі у фокус-групах було встановлено, що здобувачі вищої освіти вчасно та регулярно ознайомлюються з правилами дотримання академічної доброчесності під час навчання, процедурами контролю за їх виконанням. Випадків недотримання академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу при реалізації ОП не було виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. У ПДАУ розроблені, діють і розміщені у вільному доступі на офіційній сторінці Положення та інші нормативні документи, які регламентують контрольні заходи та види оцінювання здобувачів вищої освіти, академічну доброчесність. 2. Під час реалізації ОП застосовуються різноманітні форми і методи контрольних заходів, які проходять у формі усних опитувань та перевірки виконаних завдань, у формі письмового опитування та тестування. Здобувачі своєчасно ознайомлюються з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання навчальних досягнень, які відображено в РП та силабусах, а також в АСУ ПДАУ. 3. Учасники освітнього процесу та адміністративний персонал обізнані про принципи академічної доброчесності та шляхи їх впровадження. У ЗВО активно проводиться популяризація принципів академічної доброчесності, діє офіційна система перевірки робіт на доброчесність за допомогою програм «Turnitin» та «StrikePlagiarism». 4. У ПДАУ діє чітка і зрозуміла політика та процедура вирішення конфліктних ситуацій, що є доступною для усіх учасників освітнього процесу. Працює омбудсмен, електронна скринька vyo@pdau.edu.ua та скринька довіри для анонімного звернення або отримання

консультації. ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 5 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

Недостатнє забезпечення об'єктивності оцінювання результатів навчання.

Рекомендації

У 2025/2026 навчальному році з метою забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти проводити контрольні заходи за ОК за участі принаймні двох викладачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Експертна група встановила, що професійна кваліфікація викладачів достатня для реалізації освітньої програми. Викладання ОК за ОП забезпечують 10 НПП: 6 (60,0%) – кандидатів наук, 4 (40,0%) – доктор наук, атестат доцента мають 6 (60,0%), а професора – 4 (40,0%) НПП. Кваліфікація НПП ОК (згідно Таблиці 2 ВС) відповідає вимогами п. 37, 38 Ліцензійних вимог. Так всі НПП, що задіяні до викладання за ОП, займаються науковою роботою що підтверджується науковими публікаціями, дотичними до дисциплін, що викладаються, регулярно приймають участь у професійно-орієнтованих конференціях, виставках, семінарах. Викладачі, які забезпечують викладання за ОП, мають публікації у наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до НМБД Scopus, Web of Science (інформація взята з ВС критерій 6.1 та Таблиця 2). НПП є визнаними науковцями з напрямку насінництва та селекції сільськогосподарських культур. Слід відмітити успішну селекційну роботу з пшениці озимої та сої професорів В. Тищенка та Л. Білявської. Професори В. Тищенко, Л. Білявська, М. Кулик та М. Маренич приймають участь в атестації наукових кадрів. В складі кафедри працюють три експерти Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти – М. Маренич, І. Рожко та А. Рибальченко. Гарант освітньої програми М. Маренич є членом робочої групи з розробки Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 рр., що підтверджено під час зустрічі у фокус-групах.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір викладачів, які задіяні на ОП проводиться відповідно Закону України Про освіту, Закону України Про вищу освіту, Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності та Положення про порядок обрання та прийняття на роботу. (<https://surl.li/pigjhf>). Конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, законності, незалежності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. Оголошення про конкурсний відбір та процедура конкурсного відбору майбутніх викладачів є достатньо прозорою, інформація щодо заміщення вакантної позиції, як і зазначено у відомостях самооцінювання, завчасно публікується на офіційному сайті університету. Під час конкурсного відбору звертають увагу на такі параметри: вища освіта за певним напрямом, кількість наукових публікацій, рівень володіння іноземною мовою, науковий ступінь та вчене звання, стаж науково-педагогічної роботи та інше. Також враховуються результати опитування здобувачів вищої освіти «Викладач очима з.в.о.» (<https://surl.li/cqqltj>). Університет активно сприяє розвитку викладацької майстерності НПП. Важлива роль в стимулюванні розвитку викладацької майстерності НПП належить системі рейтингування, що регламентовано Положення про рейтингове оцінювання роботи НПП ПДАУ (<https://surl.li/tgchke>). Підтвердження цієї інформації експертна група отримала під час спілкування з адміністрацією та НПП університету.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Експертна група відзначає, що роботодавці, серед яких транснаціональні компанії, агрохолдинги, фермерські господарства, залучаються до освітнього процесу ПДАУ під час обговоренні змісту та рецензуванні ОП (представники СФГ «Златопіль», Bayer, Limagrain, KWS та ін.), зустрічей зі здобувачами, при проведенні практик (<https://surl.li/jwdprv>), конференцій, вебінарів тощо (<https://surl.li/lsqopy>, <https://surl.li/ihytjf>, <https://surl.li/yzykxf>). Представники роботодавців регулярно залучаються до проведення лекційних занять, в т.ч. і в умовах виробництва: керівники СФГ Златопіль (М. Колісник), Дослідне (В. Мокляк), директор ДП ДГ Степне П. Сокирко, головний агроном В. Товстошкур, директор ТОВ СВІЦ «Яровіт», що було підтверджено під час інтерв'ювання роботодавців та здобувачів вищої освіти. В університеті запроваджені дні компанії Bayer. Представники компаній Bayer (<https://surl.li/miyeth>) і KWS (<https://surl.li/ttesuk>) ініціювали оновлення змісту освітньої програми, а проекти компанії Syngenta – Generation A (<https://surl.li/hpyagr>) слугують інструментами практичної інтеграції студентів у професійне середовище. У межах взаємодії з роботодавцями укладено партнерські домовленості та налагоджено співпрацю з такими компаніями, як Syngenta, Bayer, KWS, ТОВ «Рост Агро», ТОВ «Стасі Насіння», ФГ «Златопіль» (<https://surl.li/xgtsrl>). Зазначений факт підтвердився при онлайн зустрічі з роботодавцями, де вони засвідчили факти співпраці та їх участі в освітньому процесі, а також окреслили проблеми які є на даний час і шляхи їх вирішення з їх точки зору. Зокрема, під час інтерв'ювання роботодавці виявили зацікавленість у реалізації дуальної форми здобуття освіти, яка передбачає поєднання освітнього процесу в університеті з навчанням на робочих місцях. Позитивним моментом залучення роботодавців до навчального процесу є допомога з оновленням матеріально-технічної бази, що було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями. Отже, ЗВО продемонстрував, що освітній процес за ОП здійснюється за активного залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі з можливістю отримання практичного досвіду в провідних установах, що свідчить про позитивні практики.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Експертною групою під час спілкування з адміністрацією університету та НПП встановлено, що керівництво ПДАУ стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом морального та матеріального заохочення. Для цього в університеті діє Колективний договір (<https://surl.li/pebcxo>); Положення про встановлення доплат і надбавок працівникам ПДАУ (<https://surl.li/tcqcfy>); Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам ПДАУ (<https://surl.li/eratcc>); Положення про преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам ПДАУ (<https://surl.li/dvwiub>). Ряд НПП відзначені грамотами й подяками ректора, міського голови м. Полтави, Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОВА. Працівники ННІ АСЕ відзначені грамотами й подяками МОН, КМУ, Верховної ради, мають почесні звання. Університет визначає необхідний рівень кваліфікації НПП при оголошенні конкурсу на посаду і встановлює в контрактах завдання щодо професійного зростання. ПДАУ активно стимулює розвиток НПП, регулярно здійснюючи оцінювання професійної компетентності та якості викладання (опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання); створює умови для підвищення кваліфікації, їх педагогічної майстерності. Підвищення кваліфікації відбувається в ЗВО, наукових установах та університетах-партнерах за кордоном. НПП мають можливість професійного розвитку за рахунок реалізації права на академічну мобільність, що регламентується Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/dbaddk>). Професійному розвитку викладачів ОП також сприяє систематична участь у роботі науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів, вебінарів. Важлива роль в стимулюванні розвитку викладацької майстерності НПП належить системі рейтингування, що регламентовано Положенням про рейтингове оцінювання роботи НПП ПДАУ (<https://surl.li/tgchke>). Підтвердження цієї інформації експертна група отримала під час спілкування з адміністрацією та НПП університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Серед НПП, які забезпечують реалізацію ОП, 10 НПП: 6 (60,0%) – кандидатів наук, 4 (40,0%) – доктор наук, атестат доцента мають 6 НПП (60,0%), а професора – 4 (40,0%). НПП відповідають ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності, в тому числі наявність не менше 4 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років. 2. Процедури конкурсного відбору є чіткими, прозорими і дозволяють залучати до реалізації ОП висококваліфікованих НПП, здатні забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. 3. Професійний розвиток викладачів забезпечується системою рейтингування, опитуванням здобувачів вищої освіти, підвищення кваліфікації та стажування. Проводиться стимулювання рівня професійного розвитку викладачів. 4. Представники роботодавців активно залучені до реалізації освітнього процесу (оновлення змісту освітньої програми, участь у конференціях, семінарах, вебінарах та ін., проведення лекцій та виїзних занять в умовах виробництва, оновлення матеріально-технічної бази). ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 6 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Обмежений рівень академічної мобільності науково-педагогічних працівників.

Рекомендації

Починаючи з 2025/2026 навчального року з метою підвищення якості освітнього процесу підвищити академічну мобільність НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

За результатами огляду матеріально-технічної бази навчально-наукового інституту ННІ АСЕ, ЕГ встановлено, що випускові кафедри володіють розвиненою матеріально-технічною базою, що забезпечує впровадження сучасного й ефективного освітнього процесу (<https://surl.li/cjbsmf>). Аналіз додаткових документів, на які був запит ЕГ, й аналіз надходжень з держбюджету та коштів з інших джерел (<https://surl.li/gqzoaz>) показали, що регулярно відбувається оновлення обладнання, також за підтримки стейкхолдерів. Бібліотечний фонд ЗВО (<https://surl.li/kvcfop>) налічує понад 400 тисяч примірників літератури. Наявний електронний каталог бібліотеки (<https://surl.li/fvpywx>), де у зручному форматі можна знайти літературу за змістом ОП. Було з'ясовано, що ЗВО може надати доступ до міжнародних наукометричних баз, проте помічено, що здобувачі не у повній мірі ознайомлені зі своїми можливостями. Під час огляду МТБ з'ясовано, що загалом в інституті наявні чотири комп'ютерні аудиторії. Комп'ютерна інфраструктура має безоплатний доступ до інтернет-ресурсів, ЕГ було запевнено, що на ПК використовується ліцензійне програмне забезпечення (ARCGIS, DIGITALS, AUTOCAD, Statistica та Офіс MS 365). ЕГ було підтверджено, що всі лекційні аудиторії обладнані сучасними мультимедійними засобами, а лабораторії – сучасною технікою. До структури інституту входять три атестовані лабораторії: з якості зерна, агроекологічного моніторингу та навчально-наукова лабораторія загальної біотехнології. Було встановлено, що навчально-методичні матеріали розміщені на платформах дистанційного навчання Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>). Автоматизована система управління (АСУ, <https://asu.pdaa.edu.ua/>) забезпечує гнучке регулювання та вдосконалення освітнього процесу. Навчальний процес відбувається у п'яти корпусах, розміщених компактно в межах одного кампусу. Практичні заняття активно проводяться в приміщеннях Науково-виробничого центру селекції та насінництва польових культур, а також на дослідному полі, де функціонують селекційні, колекційні й насінницькі ділянки. Тут же компанія «Монсанто-Насіння» здійснює агроекологічне випробування гібридів ріпаку й кукурудзи, до якого активно залучаються здобувачі освітньої програми (<https://surl.li/grqngs>). Було з'ясовано, що здобувачі мають можливість проживати у шести гуртожитках ПДАУ, які мають більше, ніж 1500 ліжок-місць (<https://surl.li/zdwwqz>). У межах ЗВО функціонує медичний пункт (<https://surl.li/bfjwff>). Окрім того, до послуг учасників освітнього процесу входять: культурно-мистецький корпус, студентський парк, 5 тимчасових укриттів, 2 ідальні, спортивні зали і майданчики, мистецькі колективи, клуби за інтересами, автошкола й пункт незламності (<https://surl.li/dykaa>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Полтавський державний аграрний університет забезпечує безоплатний доступ здобувачів освіти до сучасної інформаційної інфраструктури та навчальних ресурсів. З метою врахування потреб учасників освітнього процесу налагоджено ефективну комунікацію через систему регулярних опитувань (surl.li/oxzffz). Під час інтерв'ювань у фокус-групах з'ясовано, що адміністрація ЗВО активно співпрацює з органами студентського самоврядування (surl.li/ltvbpm). Усі навчальні матеріали систематизовані та доступні на платформі дистанційного навчання Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>). ЕГ встановлено, що у разі надзвичайних ситуацій навчальний процес оперативного організовується у форматі відеоконференцій за допомогою сервісу Google Meet. Розклад занять своєчасно доводиться до відома учасників освітнього процесу через автоматизовану систему управління (АСУ ПДАУ). Для поглибленого вивчення іноземних мов здобувачі можуть скористатися можливостями мовного центру (<https://surl.li/vptpbz>) та Центру європейської освіти й іноземних мов (<https://surl.li/kvbjhr>). Мовну підготовку проходять також і науково-педагогічні працівники. Захист прав і інтересів учасників освітнього процесу покладено на омбудсмена освітнього процесу (<https://surl.li/zxjlag>). Встановлено, що ЗВО надає комфортні умови проживання в гуртожитках, на території кампусу функціонують дві ідальні та мережа точок харчування. До послуг здобувачів –

спортивні майданчики, тренажерні зали, культурно-мистецький корпус № 5 і спортивно-оздоровчий табір у селі Петрівка. Поряд з тим, ЕГ встановлено, що ПДАУ також надає підтримку внутрішньо переміщеним особам: частина з них знайшла прихисток в університеті, а у співпраці з благодійною організацією «Право на захист» реалізуються спеціальні освітні ініціативи для ВПО.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Санітарно-технічний стан будівель і приміщень Полтавського державного аграрного університету відповідає чинним експлуатаційним вимогам. Встановлено, що у всіх навчальних корпусах на кожному поверсі розміщені плани евакуації, а санітарний та протипожежний стан підтверджено відповідними службами. Інструктажі з техніки безпеки для здобувачів освіти проводяться перед початком лабораторних занять відповідно до встановленого регламенту (<https://surl.li/wcdgka>). За необхідності учасники освітнього процесу забезпечуються засобами індивідуального захисту. У ПДАУ підготовлено спеціально обладнані приміщення для тимчасових укриттів. Такі приміщення укомплектовані необхідним інвентарем, ліхтариками, аптечками, вогнегасниками, а також мають кімнати для проведення занять і санітарні приміщення. ЕГ з'ясовано, що побутові умови та соціальна атмосфера в гуртожитках сприяють комфортному й безпечному проживанню. Організовано чергування викладачів, а загальну відповідальність за безпечність освітнього середовища несе адміністративно-господарська частина університету. Під час інтерв'ювань у фокус-групах встановлено, що впродовж функціонування освітніх програм випадків травмування учасників процесу зафіксовано не було. В університеті діє психологічна служба (<https://surl.li/gmewkl>), яка активно взаємодіє як з учасниками освітнього процесу, так і з внутрішньо переміщеними особами. Для здобувачів з особливими освітніми потребами впроваджено «Стратегію розвитку інклюзивного освітнього середовища в ПДАУ до 2030 року» (<https://surl.li/okusqs>) та «Порядок супроводу осіб з інвалідністю...» (<https://surl.li/jbgwpg>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

В ході інтерв'ювань ЕГ у різних фокус-групах встановлено, що на початку кожного навчального року здобувачі вищої освіти проходять ознайомлення з основними положеннями освітньої програми, переліком освітніх компонентів та формами організації освітнього процесу. Після самостійного аналізу запропонованих варіантів освітніх компонентів здобувачі обирають освітні компоненти індивідуальної освітньої траєкторії. Усі заняття проводяться згідно з розкладом, сформованим відповідно до навчальних планів і навантаження викладачів. Актуальний розклад постійно доступний у відкритому доступі на сайті університету в автоматизованій системі управління (<https://asu.pdau.edu.ua/>). Кожен здобувач має персональний кабінет з індивідуальним логіном і паролем для доступу. У процесі викладання освітніх компонентів широко застосовуються інтерактивні методи, мультимедійні засоби та сучасні форми подання навчального матеріалу. ЕГ було підтверджено, що для формування професійних компетентностей та ознайомлення з практичними аспектами фаху до участі в освітньому процесі залучаються провідні науковці та фахівці-практики. У разі надзвичайних ситуацій та потреби у дистанційній формі навчання освітній процес здійснюється з використанням платформ Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>) та Google Meet. Для здобувачів пільгових категорій передбачено безкоштовне навчання, забезпечення місцем у гуртожитку та надання соціальної стипендії. Університет активно сприяє участі здобувачів у соціальних, наукових, спортивних і громадських заходах, що організовуються за підтримки ректорату, директорату, студентської ради та профкому. Комунікація між кураторами та студентами підтримується як у навчальних аудиторіях, так і поза межами занять – під час чергувань у гуртожитках, проведення виховних заходів, тематичних бесід та лекцій. В ході інтерв'ювань ЕГ впевнилась, що психологічну та соціальну підтримку забезпечує психологічна служба (<https://surl.li/gmewkl>), а також омбудсмен освітнього процесу (<https://surl.li/cczxjlag>). Додаткову підтримку здобувачам надає студентська рада інституту (<https://surl.li/xkpcnc>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У Полтавському державному аграрному університеті створено всі необхідні умови для реалізації освітніх потреб та інтересів здобувачів з особливими освітніми потребами. Важливим нормативним документом, що регламентує відповідну діяльність, є Стратегія розвитку інклюзивного освітнього середовища в ПДАУ до 2030 року (<https://surl.li/okusqs>). ЕГ встановлено, що інфраструктура університету адаптована для забезпечення інклюзивного навчання: територія, будівлі та приміщення, оснащені елементами доступності. Організовано безперешкодне пересування кампусом, функціонує паркувальний майданчик, облаштовано зручні під'їзди до корпусів для осіб, які пересуваються на візках. У приміщеннях відсутні пороги, встановлені широкі двері та коридори, змонтовано пандуси, а сходи позначені контрастними жовтими смугами, що полегшує орієнтацію для осіб зі зниженим зором. Здобувачам цієї категорії забезпечено доступ до електронних навчально-методичних матеріалів, психологічну підтримку, а за потреби – місце в гуртожитку (<https://surl.li/eoidpn>). Супровід здобувачів з особливими потребами

покладено на кураторів академічних груп, психологічну службу та омбудсмена освітнього процесу. У ЗВО зазначають, що протягом існування освітньої програми здобувачів цієї категорії не було.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ході інтерв'ювань ЕГ ряду фокус-груп встановлено, що у Полтавському державному аграрному університеті впроваджено чіткі механізми попередження та вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із проявами дискримінації чи корупції. Захист прав учасників освітнього процесу регламентується Положенням про протидію булінгу (<https://is.gd/ydybH2>) та Положенням про організацію освітнього процесу (<https://is.gd/M2pqdL>). Моніторинг дотримання прав здобувачів та викладачів здійснює омбудсмен освітнього процесу спільно з помічником (<https://is.gd/GngSEs>). Робота омбудсмена спрямована на забезпечення правової безпеки освітнього середовища, формування правової культури й упередження можливих порушень. Діяльність ведеться на засадах незалежності, об'єктивності, справедливості, гуманності, ініціативності, відповідальності та відкритості. Для зворотного зв'язку та подання скарг у ПДАУ функціонують анонімні скриньки довіри, онлайн-форма, а також вказані телефони довіри на офіційному сайті. Психологічна служба університету (<https://surl.li/gmewkl>), надає кваліфіковану підтримку всім учасникам освітнього процесу. Перед кожною заліково-екзаменаційною сесією викладачі проходять інструктажі щодо норм антикорупційного законодавства. Повідомити про випадки корупції, дискримінації чи інші правопорушення з боку працівників ПДАУ можна згідно з Порядком подання та розгляду скарг здобувачів вищої освіти (<https://is.gd/sHVKtn>), як у письмовому, так і в електронному форматі. В університеті також працює уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції. У ЗВО зазначають, що впродовж реалізації освітнього процесу не було зафіксовано жодного випадку конфліктної ситуації чи порушення прав учасників навчального середовища.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Наявна матеріально-технічна база та ліцензійне програмне забезпечення дозволяє досягти результатів навчання за усіма освітніми компонентами. 2. Наявне навчально-методичне забезпечення сприяє досягненню результатів навчання за всіма освітніми компонентами. 3. Заклад вищої освіти забезпечує організаційну та інформаційну підтримку навчання у дистанційному форматі під час змішаного та дистанційного навчання. 4. ПДАУ забезпечує реалізацію інклюзивних політик освітньої діяльності та безбар'єрного простору у своїх приміщеннях. 5. Політика та процедура вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО визначені комплексом нормативно-правової бази та дотримуються їх виконання. ЕГ підтверджує повну відповідність за підкритеріями 7.1–7.6. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

За Критерієм 7 суттєвих недоліків не виявлено. Водночас зафіксовано недостатню обізнаність здобувачів вищої освіти щодо використання міжнародних наукометричних баз, що є важливою складовою науково-дослідної діяльності.

Рекомендації

У 2025/2026 навчальному році завідувачу випускової кафедри, гаранту ОП, кураторам академічних груп та керівникам кваліфікаційних робіт активізувати інформування здобувачів щодо можливостей і правил користування міжнародними наукометричними базами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюють згідно з Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ, Методичними рекомендаціями з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті, Положенням про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://surli.cc/fpzldh>), які забезпечують дотримання політики ПДАУ та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти відповідно до вимог законодавства. Положення про освітню діяльність ПДАУ розміщені на сайті Університету у вільному доступі. Перегляд ОП відбувається щорічно відповідно до пропозицій і зауважень учасників освітнього процесу та стейкхолдерів згідно з Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ, Методичних рекомендацій з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в ПДАУ, Порядку проведення та організації опитування учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів у ПДАУ (<https://surli.cc/fpzldh>). Моніторинг ОП проводять для оцінювання і аналізування таких складових: мета та зміст ОП; відповідність її вимогам та умовам ринку праці; навчальне навантаження університету; ефективність процедур оцінювання ПДАУ; якість освітнього середовища; відповідність компетентностей та РН меті ОП. При зустрічі з фокус-групами підтверджено участь роботодавців (зустріч 6) та здобувачів (зустріч 4) у процесі перегляду ОП в якості рецензентів та надання рекомендацій по покращенню програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час періодичного перегляду ОП здобувачі, відповідно до Порядку проведення та організації опитування учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів у ПДАУ (<https://surl.li/lxbupb>), брали участь у процесі наступним чином: було враховано пропозицію здобувача Бурлаєнка К. (2024 р.), який підтримав ініціативу зовнішнього стейкхолдера Воропіна О. щодо зміни назви ОК Насіннева логістика на Агрологістика, що більш повно відображає зміст ОК та відповідає меті її опанування. Також запропоновано перевести дану ОК до переліку вибіркових дисциплін. Крім того, було висунуто пропозицію переведення ОК Селекція і генетика окремих культур із вибіркових до обов'язкових дисциплін. Однією з передумов оновлення ОК або їх змісту є впровадження результатів наукових досліджень НПП в освітній процес. Щодо якості та змісту навчання, на постійній основі проводиться анкетування здобувачів з кожної навчальної дисципліни через особистий кабінет в АСУ ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/opytuvannya-uchasnykiv-osvitnogoprocusu-specialnosti-201-agronomiya-opr-nasinnnyctvo-i>). Результати опитувань враховуються науково-педагогічними працівниками під час реалізації освітнього процесу. Представники органів студентського самоврядування беруть участь у засіданнях Вченої ради ПДАУ, Ради з якості вищої освіти ПДАУ, Вченої ради ННІ АСЕ, а також у роботі робочих груп ОП, де розглядаються питання якості організації освітнього процесу, виховної роботи, удосконалення навчальних планів, робочих програм та практичної підготовки здобувачів. Члени студентської ради інституту разом із працівниками Навчально-наукового центру забезпечення освітньої діяльності та якості освіти беруть участь в анкетуванні здобувачів (<https://surl.li/twhqsg>). Здобувачами ОП (2024 н.р.) у процесі анкетування щодо якості освітнього процесу за цією програмою було подано низку пропозицій. За результатами опитувань проводяться обговорення на засіданнях Ради з якості вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія та ПДАУ, результати публікуються на сайті університету (<https://surl.li/mlnvke>) та враховуються при визначенні рейтингових показників роботи НПП. Представники студентського самоврядування ННІ АСЕ, які залучені до перегляду вибіркових ОК, входять до складу робочих груп із розроблення Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положення про робочу програму навчальної дисципліни в ПДАУ, а також Методичних рекомендацій щодо розроблення силябусу навчальної дисципліни у ПДАУ (<https://surl.li/izlmprr>). Студенти беруть активну участь у внутрішньому моніторингу якості освіти через зворотний зв'язок, що включає подання пропозицій, які аналізуються методичною радою з метою вдосконалення ОП. Цей механізм було підтверджено представниками студентського самоврядування під час зустрічі. Під час спілкування зі студентами та представниками студентського самоврядування зазначалося, що пропозиції щодо покращення освітньої програми збираються шляхом анкетування та враховуються після спільного обговорення.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

До процесу періодичного перегляду ОП залучені с.-г. підприємства і стейкхолдери, які рецензують ОП, консультують викладачів, що задіяні в освітньому процесі ОП, беруть участь у науково-практичних конференціях, обговоренні ОП (<https://surl.li/bghzyt>). Зокрема, до складу робочої групи з розробки ОП (2024 року) входили О. Воропін, керівник підрозділу відділу продажів насіння по регіону Полтава, Харків компанії «Syngenta» та Ю. Харченко, в.о. директора Устимівської дослідної станції рослинництва Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААНУ, які надали відгуки-рецензії та проводять консультації, семінари, засідання для НПП, читають лекції для здобувачів. О. Воропін висловив побажання змінити назву ОК «Насіннева логістика» на «Агрологістика» та перевести у вибіркові компоненти, а також перевести навчальну дисципліну «Селекція і генетика окремих культур» в обов'язкові компоненти. Ю. Харченко рекомендував ввести дисципліну «Методика навчання фахових дисциплін» для ознайомлення з принципами організації освітнього процесу та формування компетентностей майбутніх

фахівців. Пропозиції від стейкхолдерів враховують під час перегляду і оновлення змісту ОП. Роботодавці вказують на необхідність покращення практичної підготовки студентів. У відповідь на це ЗВО організовує додаткові практичні виїзди на аграрні підприємства, що було підтверджено під час зустрічі із фокус-групою роботодавців. Роботодавці періодично залучаються до проведення занять – оглядові лекції та заняття з погодинною оплатою. Також з ознайомлювальними лекціями запрошуються іноземні спеціалісти.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У ПДАУ створений Відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://surl.li/nvrbbd>), метою діяльності якого є надання допомоги студентам і випускникам у плануванні проф. кар'єри та сприяння їх працевлаштуванню, підтримка подальших зв'язків з випускниками ПДАУ, здійснення моніторингу їхньої кар'єри. Відділом проводиться щороку анкетування студентів-випускників із подальшим моніторингом їх кар'єрного шляху. На сторінці Відділу роботодавці пропонують вакантні посади випускникам (<https://surl.li/hqhfi>). Інформацію про кар'єрний шлях та працевлаштування випускників ОП збирають наукові керівники кваліфікаційних робіт кафедри селекції, насінництва і генетики, відповідальної за реалізацію ОП. Відмічено випускників ОП, працевлаштованих за спеціальністю: Четверик О. – випускник 2006 р., керівник центр. регіону ТОВ Долина-Центр, Остиста О. – випускниця 2015 р., помічниця гол. агронома СТОВ "Дружба-Нова", Ведмідь Д. – випускник 2015 р., співзасновник ФГ Аросвіт СВ, Коба Х. – випускниця 2018 р., агроном із насінництва компанії «Corteva Agriscience», Ванжула Д. – випускник 2018 р., торг. представник компанії «Bayer», Удовиченко Б. – випускник 2018 р., представник компанії «КВС Україна», Голуб О. – випускник 2019 р., агроном з насінництва у ТОВ «Монсанто-насіння», Цуревський В. – випускник 2024 р., агроном-дослідник компанії «BASF», Шамрай А. – випускник 2024 р., директор ДП «Агрофірма «Іскра» (<https://surl.li/veoyke>). Відмічено тісне спілкування НПП з випускниками, яке полягає в участі розробки ОП та науковому співробітництві. Їхній досвід роботи в цих організаціях впливає на ОП, оскільки університет адаптує навчальні плани, щоб посилити професійні компетентності, необхідні для роботи в агробізнесі. Інформація про ці траєкторії допомагає визначити актуальні напрямки для розширення навчальних програм та посилення прикладної підготовки, зокрема, шляхом проведення відкритих лекцій від представників компаній. Однак, під час зустрічі із фокус-групою випускників ця практика не була чітко підтверджена. Причиною цього є те, що під час зустрічі були присутні інші випускники, а не ті, що заявлені у Відомостях про самооцінювання.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ (<https://surl.li/tqmisb>) відповідальність за забезпечення якості освіти покладено на Навчально-науковий центр забезпечення освітньої діяльності та якості освіти (<https://surl.li/uitcin>). Центр щороку проводить моніторинг, аналіз та узагальнення результатів акредитації освітніх програм ПДАУ з метою підвищення якості освітнього процесу. Центр забезпечує функціонування та розвиток системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, сприяє безперервному процесу підвищення якості освіти й освітньої діяльності університету. Він також планує та організовує освітній процес, поєднуючи в ньому теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти; впроваджує результати наукової діяльності у навчальний процес. З метою вдосконалення якості освіти та змісту ОП щороку здійснюється аналіз виявлених недоліків і пропозицій щодо складових освітніх програм (зокрема, компетентностей, результатів навчання, форм і методів навчання) та особливостей їх реалізації в освітньому процесі. За результатами моніторингу формуються рекомендації щодо усунення недоліків і вдосконалення проєктів ОП для забезпечення освітнього процесу на належному рівні. Під час реалізації ОП було застосовано: моніторинг наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу за ОП; анкетування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і роботодавців; моніторинг рівня наукової та професійної активності групи забезпечення освітнього процесу за ОП. За результатами виконання процедур внутрішнього забезпечення якості освіти під час реалізації ОП: було змінено перелік вибіркового ОК; змінено назву ОК «Насіннева логістика» на «Агрологістика»; налагоджено нові контакти із закордонними та українськими ЗВО; оновлено робочі програми та силабуси. Члени кадрового забезпечення, відповідальні за освітній процес за ОП, брали участь у міжнародних програмах підвищення кваліфікації та виробничих стажуваннях, збільшено кількість публікацій у закордонних виданнях, активізовано міжнародну співпрацю.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На виконання зауважень попередньої акредитації, відповідно до Плану заходів щодо підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ (<https://surl.li/fzdqyr>), було реалізовано низку заходів, спрямованих на покращення якості освіти в межах освітньої програми. Зокрема, удосконалено структурно-логічну схему ОП; переглянуто розділ «Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП» з метою оптимізації кількості запланованих результатів навчання, які досягаються під час вивчення освітніх

компонентів. Оновлено зміст освітніх компонентів з урахуванням сучасних наукових досягнень, передових практик у галузі та результатів опитувань здобувачів щодо якості викладання. У робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін оновлено перелік рекомендованих літературних джерел, доповнений науковими публікаціями викладачів кафедри. Проведено підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (НПП) із врахуванням специфіки навчальних дисциплін, що викладаються на ОП. Активізовано співпрацю із зовнішніми стейкхолдерами з метою їх постійної участі в удосконаленні ОП, а також активізовано участь здобувачів у науково-практичних конференціях. З метою вдосконалення освітньої програми НПП проходять підвищення кваліфікації за відповідними напрямками викладання, проводять відкриті заняття, виконують ініціативні та госпдоговірні тематики, публікують наукові праці (<https://surl.li/geitqm>). За період функціонування ОП в університеті пройдено кілька акредитацій за освітніми рівнями бакалавр і доктор філософії. У межах постакредитаційного моніторингу систематично аналізуються сильні та слабкі сторони ОП, результати роботи експертних груп. Особлива увага приділяється кадровому забезпеченню, популяризації академічної доброчесності, а також залученню здобувачів до наукової діяльності НПП задля глибшого засвоєння теоретичного матеріалу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Формування культури якості освіти в ПДАУ базується на понад 100-річній історії розвитку університету (<https://surl.li/zayhsk>, <https://surl.li/shfrit>). Університет активно залучає стейкхолдерів та інших зацікавлених осіб до процесів постійного вдосконалення якості освіти. Цей системний підхід забезпечує врахування різних точок зору та потреб для досягнення найкращих результатів (<https://surl.li/ubcimu>). Університет прагне створити оптимальні умови для навчання, розвитку та самореалізації здобувачів, враховуючи їхні потреби та інтереси (<https://surl.li/cuxxwi>). ПДАУ забезпечує відповідальність та прозорість на всіх рівнях управління та освітнього процесу. Учасники освітнього процесу мають доступ до інформації та можуть брати участь у прийнятті рішень. Університет активно розвиває партнерські зв'язки з іншими навчальними закладами, науковими установами та роботодавцями (<https://surl.li/rplphr>). В ПДАУ діє ефективна система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка передбачає комплекс заходів з моніторингу, оцінювання та постійного вдосконалення якості освіти (<https://surl.li/ttzyvg>). Створено дієву систему зворотного зв'язку, яка забезпечує отримання інформації від усіх зацікавлених сторін. Здобувачі ПДАУ беруть активну участь в оцінюванні якості викладання та матеріально-технічного забезпечення. Формування культури якості освіти в ПДАУ забезпечує високу якість освіти, конкурентоспроможність випускників та постійний розвиток університету. Процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (ВЗЯВО) здійснюються згідно «Положення про СВЗЯВО в ПДАУ» (<https://surl.li/qqbtaq>). В ПДАУ активно розвивається культура якості освіти за рахунок формування комплексного підходу до органічного поєднання всіх рівнів освітн. проц. До процедури внутрішнього забезпечення якості ОП залучені: адміністрація ПДАУ, ННЦ забезпечення освітньої діяльності та якості освіти, ННЦ інформаційно-комунікаційних освітн. технологій та освіти дорослих, Група сприяння академічній доброчесності, юридичний відділ, Вчена рада ПДАУ, голови РЯВО спеціальностей, НПП, студентство та інші учасники освітнього процесу. Усі члени академічної спільноти постійно здійснюють моніторинг якості ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Полтавський державний аграрний університет демонструє комплексний підхід до забезпечення якості освітніх програм, послідовно реалізуючи чіткі процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП відповідно до внутрішніх нормативних документів. Завдяки цьому університет оперативно реагує на виявлені недоліки та актуалізує освітні компоненти, підсилюючи їх практичну та міжнародну складові, а також розширює доступ до сучасних технологій і інновацій. 1. Активне залучення представників академічної спільноти, здобувачів вищої освіти та роботодавців на всіх етапах вдосконалення ОП сприяє адаптації змісту навчальних програм до актуальних вимог ринку праці. 2. Відкриті зустрічі, регулярні опитування та співпраця з провідними роботодавцями дозволяють університету враховувати пропозиції ключових стейкхолдерів, зокрема роботодавців і здобувачів, для покращення практичної підготовки випускників. Завдяки цьому університет оперативно реагує на виявлені недоліки та актуалізує освітні компоненти, посилюючи їх практичну та міжнародну складові, а також розширює доступ до сучасних технологій та інновацій. 3. Університет своєчасно та в повному обсязі реагує на зауваження зовнішніх органів забезпечення якості вищої освіти. 4. Постійне вдосконалення освітньої програми підтримується активною взаємодією академічної спільноти, що забезпечує відповідність освіти сучасним вимогам ринку праці та стандартам якості. Тісна співпраця зі стейкхолдерами, які працюють за інноваційними технологіями (No-Till, точне землеробство, органічне землеробство тощо), дозволяє оперативно реагувати на запити ринку та вдосконалювати зміст освітньої програми. 5. Участь у міжнародних проєктах дозволяє своєчасно реагувати на інновації у світовому сільському господарстві та впроваджувати їх у зміст освітньої програми. ОП «Насінництво і насіннєзнавство» другого (магістерського) рівня повністю відповідає Критерію 8. Взірцевих практик не виявлено.

1. Обмежена участь роботодавців та випускників у процесах перегляду освітніх програм, що знижує можливість адаптації ОП до сучасних вимог ринку. 2. Звіти за результатами студентських опитувань недостатньо деталізують усі пропозиції здобувачів вищої освіти, що може впливати на прозорість врахування їхньої думки. 3. Періодичне, а не систематичне залучення представників роботодавців, експертів у галузі із вітчизняних та зарубіжних ЗВО і науково-дослідних установ до викладання навчальних дисциплін.

Рекомендації

1. Забезпечити постійну участь роботодавців і випускників у процесах перегляду освітніх програм, що покращить можливість адаптації ОП до сучасних вимог ринку. 2. В наступних опитуваннях здобувачів більше уваги приділяти пропозиціям здобувачів щодо покращення та вдосконалення ОП. 3. З 2025/2026 навчального року передбачити в програмах навчальних дисциплін регулярну участь роботодавців та експертів із вітчизняних і зарубіжних ЗВО та НДУ, включаючи фіксовані години для їх викладання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права й обов'язки учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті визначаються чинним законодавством України, а також регламентуються низкою внутрішніх нормативних документів університету. Зокрема, до таких документів належать: Статут ПДАУ (<https://surl.li/jtaaas>), Колективний договір (<https://surl.li/yzdxfb>), Правила внутрішнього трудового розпорядку (<https://surl.li/xrgbha>), Положення про омбудсмена учасників освітнього процесу (<https://surl.li/eyvsef>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://surl.li/yunxzh>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/rpmiew>), Кодекс академічної доброчесності (<https://surl.li/npyjrg>), Кодекс етики викладача та здобувача вищої освіти (<https://surl.li/ykpfpo>), Положення про забезпечення права здобувачів на вибір навчальних дисциплін (<https://surl.li/bxgyxh>), Методичні рекомендації щодо розроблення освітніх програм усіх рівнів вищої освіти (<https://surl.li/sevddt>), Положення про оцінювання результатів навчання (<https://surl.li/xuvbtg>), Положення про атестацію здобувачів та екзаменаційну комісію (<https://surl.li/czyrla>), Положення про організацію практики студентів (<https://surl.li/lmbshe>), Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://surl.li/icmpla>) та ряд інших нормативних актів, що регламентують діяльність університетської спільноти, як доступні на офіційному сайті ПДАУ (<https://is.gd/ByPyG3>). Доступ до ОПП забезпечено на вкладці освітньої програми відповідної кафедри (<https://surl.li/zakhnp>), у паперовому форматі в юридичному відділі, директораті ННІ АСЕ, на кафедрі, відповідальній за реалізацію програми, а також у внутрішній базі АСУ ПДАУ (<https://is.gd/fYdU6k>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

За останні роки ОПП «Насінництво і насіннєзнавство» мала зміни. На офіційному сайті ЗВО висвітлена сторінка обговорення освітніх програм за спеціальностями ЗВО (<https://surl.li/ulhomj>), на цій сторінці наявне посилання на проєкти ОПП за різними спеціальностями ЗВО, що може свідчити про дотримання регламенту.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Освітньо-професійна програма «Насінництво і насіннєзнавство» магістерського рівня та ОПП попередніх років оприлюднені на веб-сторінці ПДАУ (<https://surl.li/hwonza>). Поряд з тим, на цьому ж сайті розміщені посилання до освітньої програми у повному обсязі, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін, можливості

формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Поряд з тим, не було знайдено у загальному доступі інформації щодо баз проходження практичного навчання та відсутність на сайті переходу на англomовні вкладки. Варто зазначити, що на офіційному сайті наявна доступна інформація та документи відповідно до Закону України «Про вищу освіту», стаття 79 (<https://surl.li/itltex>). Провівши інтерв'ювання у фокус-групах, було з'ясовано, що вся інформація надається вчасно.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. ЕГ встановлено, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначені ЗВО та доступні для ознайомлення. 2. ЗВО забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до вимог Закону України "Про вищу освіту" (стаття 79). 3. ЗВО оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти). ЕГ підтверджує повну відповідність за підкритеріями 9.1–9.3. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

1. Відсутність у загальному доступі інформації щодо баз проходження практичного навчання. 2. Відсутність на сайті переходу на англomовні вкладки.

Рекомендації

1. У 2025/2026 навчальному році завідувачу випускової кафедри, гаранту ОП на сайтах кафедри розмістити бази проходження практичного навчання. 2. У 2025/2026 навчальному році адміністраторам сайту ПДАУ додати в інтерфейсі сайту вкладку переходу на англійську мову.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до Звіту ЕГ. Перелік суттєвих недоліків.pdf</i>	i8eamHgbKo99+ojsjXNNkz1DbgXFQwEly2IS6bxoA +w=
Додаток	<i>Програма візиту.pdf</i>	VSOkywvqM7efv6JPoLYMuSpaOZ7O8kEGMZb9m/r 20xQ=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сидякіна Олена Вікторівна

Члени експертної групи

Панфілова Антоніна Вікторівна

Тригуба Інна Леонтіївна

Цехмейструк Микола Григорович

Пліско Даниїл Анатолійович